

УГОДА ПРО ПРИМИРЕННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

ЦИЛЮРИК Інна - кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права і процесу Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4776-2278>

DOI 10.32782/NP.2022.3.10

У даній статті розглянуто питання про ефективний шлях вирішення правового конфлікту при вчиненні кримінального правопорушення, який дав можливість досягнути компромісу між потерпілим і підозрюваним (обвинуваченим) шляхом укладення угоди про примирення між ними. Досліджено дієвий спосіб вирішення конфлікту, який виник у результаті вчинення кримінального правопорушення, та може бути застосований у кримінальному провадженні, поряд із традиційними й компромісними процедурами, ефективність яких доведена досвідом правозастосування чи не в усіх прогресивних державах світу з усталеними правовими традиціями. Визначено поняття та зміст правового компромісу в кримінальному процесі. Розкрито сутність процедур примирення в системі альтернативного вирішення юридичних конфліктів у кримінальному провадженні.

Ключові слова: примирення, угода, кримінальне провадження, потерпілий, підозрюваний, обвинувачений, правосуддя.

Постановка проблеми

Згідно з ч. 1 ст. 469 КПК України «угода про примирення може бути укладена за ініціативою потерпілого, підозрюваного або обвинуваченого. Домовленості стосовно угоди про примирення можуть проводитися самостійно потерпілим і підозрюваним чи обвинуваченим, захисником і представником або за допомогою іншої особи, погодженої сторонами кримінального провадження (крім слідчого, прокурора або судді)» [1].

Інтеграція України у світову та європейську спільноту вимагає від нашої держави адаптування національного законодавства до міжнародних стандартів і зобов'язань. Особливо це стосується кримінального процесу, через який здійснюється охорона важливих конституційних прав, свобод та інтересів громадян, з урахуванням реалій розвитку українського суспільства.

Як відмічає Н. О. Турман, законодавче закріплення та практична реалізація угоди про примирення в кримінальному процесуальному праві України є втіленням ідеї відновлювального, так званого реституційного, правосуддя. Саме концепція відновлювального правосуддя стала однією з відмітних тенденцій розвитку сучасного судочинства у світі. Результатом здійснення відновного правосуддя може стати укладення добровільної угоди про примирення, у якій задовольняються інтереси як потерпілої сторони, так і особи, що підозрюється чи обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення. Отже, угода про примирення в кримінальному процесі покликана забезпечити якнайшвидше і повне відновлення прав потерпілого за рахунок дій обвинуваченої особи [2, с. 273].

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Проблеми досягнення угоди про примирення в кримінальному провадженні України стали предметом уваги численних вітчизняних і зарубіжних науковців, серед

яких О. В. Александренко, Р. Ф. Аракелян, І. В. Басиста, І. В. Гловюк, М. Є. Дирдін, Є. О. Курта, В. Т. Малярєнко, Ю. І. Микитин, Р. В. Новак, І. В. Паризький, А. В. Титко, І. А. Тітко, Н. О. Турман, Г. Є. Тюрін та інші.

Метою та завданням статті є комплексне дослідження теоретичних і практичних основ права на компроміс як кримінального процесуального інституту.

Виклад основного матеріалу

Сучасна міжнародна та європейська концепція захисту прав людини, яка відображена в низці міжнародних документів, свідчить про тенденції відмови світової спільноти від виключно каральної реакції на злочин, яка не може належним чином забезпечити як права осіб, які його вчинили, так і потерпілих. Це зумовлює необхідність закріплення нового підходу до кримінального процесу, який реалізується через концепцію відновного правосуддя [3, с. 4].

Відновне правосуддя, по суті, доповнює офіційну форму правосуддя, залучаючи самі сторони кримінального конфлікту до подолання суспільно небезпечних наслідків вчиненого правопорушення. Головною метою вирішення цього конфлікту є не покарання винного, а усунення завданої шкоди шляхом досягнення консенсусу між його сторонами та збереження спокою в суспільстві [4, с. 11].

Найбільш розповсюдженими способами вирішення правового конфлікту у світовій практиці, як було зазначено вище, є переговори, консіліація та медіація.

Медіацією є спосіб вирішення конфлікту із залученням третьої, нейтральної сторони – медіатора, який допомагає сторонам напрацювати умови угоди, при цьому сторони повністю контролюють процес прийняття рішення. Консіліація – це спосіб, за своєю суттю схожий із медіацією, враховуючи певну різницю у повноваженнях третьої сторони. Медіатором у спорі, як правило, може виступати особа, не зацікавлена у вирішенні спору, яка не має або має незначні спеціальні знання. Медіатор не має права нав'язувати сторонам свою точку зору, але зобов'язаний з'ясувати істинну причину

конфлікту та наміри сторін. Консіліатором виступає особа, яка має спеціальні знання у сфері конфлікту і може давати особисті рекомендації сторонам про можливі способи вирішення конфлікту [5, с. 64].

Досить тривалий період у кримінальному процесі України існував інший підхід до примирення між потерпілим і підозрюваним, який не припускав процедури спору як конфлікту, за результатами якого можна дійти до порозуміння. Поштовхом до нового погляду на кримінальне правосуддя стала стаття норвезького кримінолога Нільса Крісті «Конфлікти як власність», у якій вказуються наслідки переходу проблеми вирішення конфлікту від безпосередніх учасників і спільноти до рук професіоналів системи правосуддя. Фундаментальним рішенням стала Резолюція Економічної і Соціальної Ради ООН від 24 липня 2002 р. «Основні принципи застосування програм відновного правосуддя в кримінальних справах», у якій вперше було висловлено думку про можливість впровадження процедури примирення, яка в подальшому повинна трансформуватися в окрему стадію [6, с. 97].

Варто зауважити, що головною метою відновного правосуддя є не покарання, а відновлення стану сторін до вчинення правопорушення. Саме дії з відновлення зможуть створити противагу шкоді, завданій правопорушенням. Звичайно, не можна гарантувати повне відновлення відносин, які існували, однак справжнє правосуддя повинно поставити собі ціль – створення умов, у яких цей процес міг би початися.

Як наголошує В. Т. Малярєнко, на відміну від традиційної системи кримінального судочинства відновлювальне правосуддя ставить перед собою завдання умиротворення потерпілого та правопорушника, досягнення задоволення потреб потерпілого та правопорушника, громадськості та держави. Відновлювальне правосуддя зосереджує свою увагу на правах усіх суб'єктів і на віднайденні рівноваги між ними, відновленні попереднього стану в суспільстві, що мав місце до вчинення злочину. На думку прихильників відновлювального правосуддя, необхідно змінити ракурс розгляду злочину як правопорушення та процесу реагування

на нього таким чином: 1) змістити його у бік потерпілого; 2) визнати основним із завдань кримінального процесу примирення сторін – потерпілого і правопорушника, що супроводжується відшкодуванням шкоди, завданої правопорушенням; 3) залучити до розгляду кримінальної справи не лише традиційних її учасників, а також посередників і громадськість. Отже, сутність відновлювального правосуддя відрізняється від сутності традиційного карального правосуддя. Якщо злочином вчинено насильство, то в цьому випадку шкода заподіяна конкретній особі, а не державі, і виникає обов'язок винного відшкодувати збитки або усунути заподіяну шкоду. Таким чином, міняється мета кримінального правосуддя: не покарання, а відновлення – зцілення, примирення і відшкодування шкоди.

Основними дійовими особами нової процедури стають самі учасники події – правопорушник і жертва. Відновлювальне правосуддя має на меті сумісне вирішення сторонами, які втягнуті в конкретний злочин, свого відношення до наслідків злочину і які висновки зробити на майбутнє. Відновлювальне правосуддя – це орієнтований на вирішення проблеми підхід до злочинності, який передбачає участь самих сторін і суспільства загалом в активних стосунках з юридичними органами. Метою такого правосуддя є урівноваження інтересів жертви і суспільства з необхідністю соціальної реінтеграції злочинця. Воно зорієнтовано на те, щоб сприяти зціленню жертви і надати можливість усім сторонам, втягнутим у процес правосуддя, брати в ньому активну участь. Відновлювальне правосуддя не входить у суперечність з наявною системою кримінального судочинства. На думку вченого, воно допомагає традиційному правосуддю, відновлювальне правосуддя не є ні особливою юрисдикцією, ні галуззю права, ні «особливим провадженням». Воно не замінює, не скасовує традиційного карального правосуддя, однак є самостійним явищем у правовій практиці та культурі великої кількості держав [7, с. 402–403].

Ю. В. Баулін розглядає його як акт прощення потерпілим свого кривдника, котрий заподіяв йому шкоду, досягнення з ним зго-

ди й миру. Результатом цієї процедури є угода названих осіб, за якою потерпілий не наполягає на притягненні до кримінальної відповідальності винуватої особи, а остання відшкодовує завдані нею збитки або усуває заподіяну шкоду [8]. Н. О. Турман також вважає, що примирення винної особи з потерпілим (потерпілими) належить розуміти як акт прощення її ним (ними) в результаті вільного волевиявлення, що виключає будь-який неправомірний вплив, незалежно від того, яка зі сторін була ініціатором та з яких мотивів [9, с. 275]. Однак, як видається, акт прощення – це більше морально-етична категорія, ніж юридична.

У коментарях КПК України дається таке визначення: «угода про примирення – це угода між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим, у якій узгоджуються умови відповідальності підозрюваного або обвинуваченого у разі вчинення ним дій, спрямованих на відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням» [10, с. 327].

Н. О. Турман дійшла висновку, що угода про примирення – це добровільна угода, яка укладається між потерпілим, підозрюваним чи обвинуваченим за ініціативою даних осіб, змістом якої є перелік дій обвинуваченої особи, спрямованих на найшвидше і повне відновлення прав потерпілого. Як пише вчена, у будь-якому разі угода про примирення – це не одностороння заява потерпілого, а взаємна згода сторін на мирне вирішення конфлікту, домовленості стосовно якої здійснювались самостійно потерпілим і підозрюваним чи обвинуваченим, захисником і представником або за допомогою іншої особи, погодженої сторонами кримінального провадження, так званим медіатором. Угода про примирення – це ключовий інструмент узгодження інтересів учасників кримінально-правового конфлікту та забезпечення їх балансу. Адже сторони шляхом компромісних і взаємовигідних рішень між собою адаптують норму права про примирення щодо конкретного випадку, чим задовольняють свої інтереси, а в результаті і суспільні (публічні) інтереси [9, с. 275].

Варто відмітити, що загалом у науковій літературі варіанти дефініцій угоди про примирення у кримінальному провадженні

майже відсутні, що вказує лише на актуальність досліджуваної проблематики.

Як показує стан здійснення правосуддя у кримінальних провадженнях, можливість укладення угод у кримінальному провадженні стала позитивним елементом у кримінальному судочинстві [11]. Як відмічається в Узагальненні судової практики здійснення кримінального провадження на підставі угод від 22 січня 2014 року, «передбачалося, що з появою глави 35 «Кримінальне провадження на підставі угод» у кримінальному процесуальному законодавстві значно спроститься процедура розгляду певної категорії кримінальних справ, скоротяться строки тримання осіб під вартою, загальні процесуальні строки розгляду органів.

Для того, щоб більш ґрунтовно з'ясувати процесуальні особливості кримінального провадження на підставі угоди про примирення, доцільно насамперед звернутися до найбільш важливих аспектів можливості її досягнення, до яких відносяться й умови, при дотриманні яких така угода може бути укладена: 1) угода про примирення може бути укладена між потерпілим і підозрюваним чи обвинуваченим (п. 1 ч. 1 ст. 468 КПК України); 2) за ініціативою потерпілого, підозрюваного або обвинуваченого (ч. 1 ст. 469 КПК України); 3) домовленості стосовно угоди про примирення можуть проводитися самостійно потерпілим і підозрюваним чи обвинуваченим, захисником і представником або за допомогою іншої особи, погодженої сторонами кримінального провадження (крім слідчого, прокурора або судді) (ч. 1 ст. 469 КПК України); 4) у кримінальних провадженнях щодо злочинів, пов'язаних з домашнім насильством, угода може бути укладена лише за ініціативою потерпілого, його представника або законного представника (ч. 1 ст. 469 КПК України); 5) угода може бути укладена у провадженні щодо кримінальних проступків, злочинів невеликої чи середньої тяжкості та у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення (ч. 3 ст. 469 КПК України); 6) укладення угоди про примирення у кримінальному провадженні щодо уповноваженої особи юридичної особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, у зв'язку з яким здійсню-

ється провадження щодо юридичної особи, не допускається (ч. 3 ст. 469 КПК України); 7) укладення угоди може ініціюватися в будь-який момент після повідомлення особі про підозру до виходу суду до нарадчої кімнати для ухвалення вироку (ч. 5 ст. 469 КПК України); 8) ініціювання та укладення угоди повинно бути добровільними (п. 6 ст. 474 КПК України). Згідно з вимогами закону угода про примирення може бути укладена лише із названими у п. 1 ч. 1 ст. 468 КПК України особами – потерпілим і підозрюваним чи обвинуваченим. Інші особи – їх захисники, представники, законні представники – як вбачається зі змісту цієї норми, сторонами угоди виступати не вправі.

Водночас у деяких випадках мають місце певні особливості. Потерпілим у кримінальному провадженні згідно зі ст. 55 КПК України може бути фізична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, юридична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди, а також адміністратор за випуском облігацій, який відповідно до положень Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» діє в інтересах власників облігацій, яким кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди [1]. Як роз'яснив ВССУ у постанові № 13 від 11 грудня 2015 р., угода про примирення може бути укладеною з юридичною особою (потерпілим), незалежно від її організаційно-правової форми та форми власності, за умови заподіяння останній кримінальним правопорушенням майнової шкоди. Представляє інтереси останньої у разі заподіяння кримінальним правопорушенням такої шкоди, зокрема під час укладення угоди, представник юридичної особи (керівник юридичної особи, інша особа, уповноважена законом або установчими документами, працівник юридичної особи за дорученням керівника юридичної особи за довіреністю на представництво, а також особа, яка має право бути захисником у кримінальному провадженні, згідно з укладеною з нею угодою на представництво).

До матеріалів кримінального провадження мають додаватися копії завірених належним чином документів, що підтвер-

джують правомочність конкретної особи представляти інтереси першої, а в угоді, так само як і в судовому рішенні за результатами її розгляду, у вступній/резолютивній частині при посиланні на представника потрібно зазначати вид цих документів.

Також варто зауважити, що згідно зі ст. 52 КПК України участь адвоката при ініціюванні укладення угоди про примирення не є обов'язковою, як і подальша його участь у процесі на відміну від ініціювання угоди про визнання винуватості (п. 9 ч. 2 ст. 55 КПК України). Таким чином, він також не може виступати ініціатором укладення такої угоди.

Слушною бачиться позиція законодавця з приводу того, що угода про примирення може бути укладена у провадженні щодо кримінальних проступків, нетяжких злочинів та у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення, як це вказано у ч. 3 ст. 469 КПК України. Угода ж про визнання винуватості може бути укладена й у справах про тяжкі та особливо тяжкі злочини у передбачених законом випадках. У кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення своє вираження повною мірою знаходить засада диспозитивності, передбачена ст. 26 КПК України, так як таке провадження може бути розпочато лише за згодою потерпілого, який надалі може примиритися з обвинуваченим, укласти з ним відповідну угоду про примирення або ж відмовитися від обвинувачення взагалі, що є безумовною підставою для закриття провадження згідно з ч. 4 ст. 26 та п. 7 ч. 1 ст. 284 КПК України.

Може потерпілий примиритися зі своїм кривдником і на початковому етапі, одразу після скоєння діяння, у зв'язку з чим він не ініціює кримінальне провадження взагалі, у силу власного так званого акта «прощення» або досягнення певного взаємоприйняттого компромісу. Специфіка провадження у формі приватного обвинувачення зумовлена характером учиненого кримінального правопорушення, ступенем його тяжкості, фактом заподіяння шкоди конкретній юридичній чи фізичній особі, особливостями взаємин між потерпілим та особою, яка вчинила правопорушення, що дає змогу

говорити про високу ймовірність їх примирення, пошуком балансу між інтересами особи, яка постраждала від кримінального правопорушення, і держави [10]. Примирення потерпілого з підозрюваним, обвинуваченим може статися і на стадії досудового розслідування, і під час судового розгляду справи, але до видалення суду в нарадчу кімнату для постановлення вироку. Заява про укладення угоди про примирення може бути зроблена потерпілим і обвинуваченим як усно (із занесенням у протокол), так і письмово. Якщо потерпілим є неповнолітній чи інша особа, яка не може самостійно захистити свої інтереси, кримінальне провадження, що було ініційоване за заявою потерпілого, його законного представника чи представника, може бути закрито при укладенні угоди про примирення, яка може бути підписана законним представником чи представником потерпілого.

Кримінальні провадження про кримінальні правопорушення, перелічені в ст. 477 КПК України, розглядаються судом у загальному порядку з дотриманням вимог кримінального процесуального закону. Під час судового розгляду справи потерпілий підтримує обвинувачення самостійно або через свого представника. Вирок, який постановляється у цих справах, повинен відповідати вимогам ст. ст. 373, 374 КПК України. Судочинство в справах про злочини, вчинені неповнолітніми, провадиться з дотриманням вимог глави 38 КПК України. Відшкодування шкоди потерпілому в кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення може реалізуватися на підставі угоди про примирення або без неї. Однією з умов закриття провадження у справах приватного обвинувачення під час укладення угоди про примирення з особою, яка вчинила кримінальне правопорушення, є відшкодування завданої злочином шкоди. У предмет доказування в таких справах входить встановлення факту добровільного та вільного волевиявлення потерпілого щодо реалізації ним права на укладення угоди про примирення, а також факту відшкодування шкоди, завданої злочинцем. Наслідками невиконання умов угод, відповідно до ч. 4 ст. 476 КПК України, може бути

скасування вироку та направлення справи на новий розгляд судом у загальному порядку. Власне, умисне невиконання умов угоди про примирення або про визнання винуватості є підставою для притягнення особи до відповідальності, встановленої законом (ч. 5 ст. 476 КПК України). Особами, що можуть звернутися до суду з клопотанням про скасування вироку, є прокурор і потерпілий. Як винятковий засіб забезпечення виконання вимог угоди таке клопотання повинно бути подане впродовж установлених законом строків давності притягнення до кримінальної відповідальності за вчинення відповідного кримінального правопорушення (ч. 1 ст. 476 КПК України) [12, с. 328–329].

Шкода, заподіяна потерпілому, незалежно від її характеру зазначається у грошовому еквіваленті. Процес відшкодування майнових збитків – це певна діяльність з поновлення матеріального становища постраждалої від кримінального правопорушення особи. Ця шкода має бути відшкодована підозрюваним (обвинуваченим) до моменту укладення угоди, або в угоді має бути зазначено строк відшкодування шкоди. Зокрема, якщо в результаті вчинення кримінального правопорушення потерпілому було заподіяно каліцтво або інше тяжке ушкодження здоров'я, в угоді може бути закріплено обов'язок підозрюваного (обвинуваченого) проводити щомісячні пожиттєві або до суттєвого покращення здоров'я потерпілого платежі на його користь. Відшкодування збитків може здійснюватися різними способами. Це може бути грошова компенсація втрати, надання аналогічної або рівноцінної речі взамін втраченої, ремонт і поновлення пошкодженого (або знешкодженого) майна, спростування в тій чи іншій формі відомостей, які порочать честь, гідність чи ділову репутацію потерпілого, надання грошової компенсації на витрати за медичну чи соціальну допомогу (протезування, побутове обслуговування), надання винним потерпілому майна (наприклад, житла, автомобіля тощо) у безкоштовне користування на певний строк, надання йому безкоштовних послуг, не пов'язаних з поновленням пошкодженого майна. Тобто можна вести мову про те, що у відшкодуванні важливим є не

стільки сам засіб, який обере підозрюваний (обвинувачений), скільки його кінцевий результат, котрим буде задоволений потерпілий [13];

Згідно з ч. 7 ст. 474 КПК України суд перевіряє угоду як про визнання винуватості, так і про примирення, на відповідність вимогам КПК України та/або закону. Суд відмовляє в затвердженні угоди, якщо: 1) умови угоди суперечать вимогам КПК та/або закону, зокрема допущена неправильна правова кваліфікація кримінального правопорушення, яке є більш тяжким, аніж те, щодо якого передбачена можливість укладення угоди; 2) умови угоди не відповідають інтересам суспільства; 3) умови угоди порушують права, свободи чи інтереси сторін або інших осіб; 4) є обґрунтовані підстави вважати, що укладення угоди не було добровільним, або сторони не примирилися; 5) очевидна неможливість виконання обвинуваченим взятих на себе за угодою зобов'язань; 6) відсутні фактичні підстави для визнання винуватості. У такому разі досудове розслідування або судове провадження продовжуються у загальному порядку.

Висновки

На підставі викладеного з урахуванням чинного законодавства та сучасних поглядів на інститут угоди про примирення у кримінальному провадженні встановлено, що вагомим кроком у досягненні компромісу в кримінальному процесі України та реалізації права на компроміс учасниками кримінального провадження стала можливість досягнення угоди про примирення між потерпілим і підозрюваним чи обвинуваченим та угоди між прокурором і підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості. Також встановлено, що інститут угод можна розглядати у кримінальному судочинстві з різних позицій: і як прискорення кримінального провадження, і його спрощення, і як прояв диференціації кримінально-процесуальної форми тощо. Однак, доведено, що в основі угоди як про примирення, так і про визнання винуватості, лежить компроміс, у якому закладена зацікавленість сторін. Саме це і складає його внутрішню сутність. Інститут досягнення угоди в кримінальному про-

вадженні є дієвим та ефективним засобом досягнення компромісу між потерпілими особами, підозрюваними, обвинуваченим, а також із державою в особі прокурора як процесуального керівника. Водночас чимало положень КПК України потребують ще подальшого осмислення та вдосконалення. Насамперед, це стосується умов укладення угод, домовленостей, недопустимості тиску на якусь зі сторін, особливостей співпраці у випадку визнання підозрюваним (обвинуваченим) своєї винуватості, забезпечення безпеки учасників угоди, членів їх сімей та близьких родичів, наявності суперечностей в судовій практиці.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України № 4651-VI від 13 квіт. 2012 р. Верховна Рада України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
2. Турман Н. Процесуальний статус та роль медіаторів при укладенні угод у кримінальному провадженні. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 4. С. 113–117.
3. Дубовик О. І. Теоретико-правові аспекти відновного правосуддя. Право і громадянське суспільство. 2015. № 2. С. 4–21.
4. Дьомін Ю. Інститут угод у кримінальному провадженні: важливі аспекти правозастосування. Вісник Національної академії прокуратури України. 2013. № 4. С. 11–19.
5. Стратій О. В. Психолого-правові особливості кримінального провадження на підставі угод : дис. ... канд. юрид. наук: 19.00.06. Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2015. 226 с.
6. Александренко О. В., Титко А. В. Інститут угоди про примирення у кримінальному процесі України. Юридична наука. 2013. № 2. С. 95–103.
7. Маляренко В. Т. Перебудова кримінального процесу України в контексті європейських стандартів : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2005. 512 с.
8. Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності. Вісник Асоціації кримінального права України. 2013. № 1 (1). С. 185–207.

9. Турман Н. Поняття та значення угоди про примирення у кримінальному процесі України. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 12. С. 273–277.

10. Кримінальний процесуальний кодекс України : наук.-практ. коментар / відп. ред. : С.В. Ківалов, С.М. Міщенко, В.Ю. Захарченко. Харків : Одиссей, 2013. 1104 с.

11. Звіт судів першої інстанції про розгляд матеріалів кримінального провадження URL : https://court.gov.ua/inshe/sudova_statistika.

12. Ряшко О. В., Шабанов М. А. Проблемні питання та особливості кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Науковий вісник Львівського державного університету внутр. справ. 2015. № 2. С. 322–330.

13. Прокопенко В. В. Науково-практичний коментар до ст. 471 Кримінального процесуального кодексу України. URL : <http://jurists.org.ua/criminal-law/4699-naukovo-praktichniy-komentar-do-st-471-kriminalnogo-procesualnogo-kodeksu-ukrayini.html>.

Tsilyiuryk Inna

AGREEMENT ON CONCILIATION IN CRIMINAL PROCEEDINGS: MODERN CONCEPTS, ESSENCE AND MEANING

This article examines the issue of an effective way to resolve a legal conflict when committing a criminal offense, which made it possible to reach a compromise between the victim and the suspect (accused) by concluding a reconciliation agreement between them. An effective method of resolving the conflict that arose as a result of the commission of a criminal offense was studied, and it can be applied in criminal proceedings, along with traditional and compromise procedures, the effectiveness of which has been proven by the experience of law enforcement in almost all progressive countries of the world with established legal traditions. The concept and content of a legal compromise in the criminal process are defined. The essence of reconciliation procedures in the system of alternative resolution of legal conflicts in criminal proceedings is revealed.

Keywords: reconciliation, agreement, criminal proceedings, victim, suspect, accused, justice.